

NESPÚTANÁ ALJAŠKA

SME TAM, KDE SME VŽDY CHCELI BYŤ. SPÚTANÍ V NESPÚTANEJ ALJAŠKE. PLAVBA PO VNÚTORNEJ PASÁŽI S INTERNACIONÁLNOU POSÁDKOU A PORIADNOU NADSÁDZKOU. SLOVÁK, LITOVEC, ČÍŇANKA, RUMUN, HOLANĎANKA A AUSTRÁLČAN. MALÝ VEĽKÝ KORÁB, VELA ENERGIE, BATERKY NA DOBITIE A MESIAC V ĽADOVOM KRÁĽOVSTVE. VZRÚŠO... KANADSKÝ VANCOUVER AKO VSTUPNÁ BRÁNA DO MODRÉHO RAJA S PANENSKOU PRÍRODOU A TROJMETROVÝM KODIAKOM NA KAŽDOM KROKU. ÁNO, MÁME RADI AJ NEĽUDOŽRAVÝCH TULEŇOV A NEMOTORNE MILÉ A ČAPTAVÉ TUČNIAKY. OROL BIELOHLAVÝ NÁM POSKYTNE SVOJE GPS.

BRAŇO BIELENÝ
Foto: autor

ALJAŠKÝ
ĽADOVEC

DLHÉ DNI

Vyrážame, štartujeme, natiahnuté plachty, záložný motor dostal čerstvý olej. Máme ten pocit bezpečia ako po prvom kilometri spokojnej jazdy z autorizovaného servisu po pravidelnej prehliadke nového tátoša. Čoskoro zistíme, že nepoznáme dokonale pravidlá studeného kráľovstva. Zradné vlny Beringovho mora totiž nechcú o pokojnom dialógu ani počuť. Korábom krájdame do studenej morskej vody ako do masla, no s rešpektom načúvame ozvenu.

Chceme byť čo najskôr v pasáži, ale rozhodli sme sa risknúť kodiaka. Po pár hodinách plavby sme však akurát tak v „bielej tme“. Pokazený kompas nepomôže nahradiť ani Gedard, pre ktorého je orientácia v mori a pod hladinou ako futbalové ihrisko pre Messiho. Pomoc však dostávame zhora, rovno od Matky prírody. Vietor nás dostane do „zaujímava“. Do karát nám hrá aj 20-hodinové svetlo počas dňa. Najprv teda skúsime miesta, kde je veľký maco doma viac ako kdekoľvek inde. Kodiakov ostrov nám znie presvedčivo aj s rešpektom pre tú pravú divočinu. Odbočka smerom na Aleutské ostrovy v Aljašskej priepasti. Pri zakotvení v dedinskom prístave ostrova mám husiu kožu na každom centimetri tela. Je tu ticho ako v hrobe a divokosť tu cítiť každým nádychom. Využívam všetky zmysly. Nepamätám si, že by ma niekedy tak intenzívne bavilo masírovať svoje pľúca...

„Aljaška je obrovská, nespútane božská.“

Obloha bez obláčika. Máme bicykle. Kodiakov ostrov prešustrujeme skrz naskrz. Dediny Akhiok, Karluk, Larsen bay, Old Harbour, Ouzinkie, Port Lions ponúknu prírodnú fantáziu. Maca kodiaka sme naštastie nestretli, ale verte, ja som to s primrznutým prstom na spúšti mojej sedemstovky veľmi chcel! Nevadí... Izolované miesta na Zemi ako tieto? Heh... Vrátime sa sem kedykoľvek.

**TOLKO KRÁSY
A RUSI TO PRED
DVESTOROČÍM
DOSLOVA
ODOVZDALI PRI
KÁVE AMÍKOM.
RUSKÚ MINULOSŤ
PRIPOMÍNAJÚ
ORTODOXNÉ
KOSTOLY
V PUSTÝCH
RYBÁRSKYCH
DEDINKÁCH NA
OSTROVOCH.
TAKTIEŽ TURIZMUS
„ALA“ HAWAI BY
STE TU HĽADALI
MÁRNE.
ZASNEŽENÍ
KOVBOJI DRSNE
SLEDUJÚ
CUDZINCA.
VYPADNIME
Z KANADY DO
USA!**

OSTROV
KODIAK

RYBÁRSKA
OSADA NA
KODIAKU

ZÁVER ALJAŠKEJ PRIEPASTI NA ZAČIATOK

Magická ľadová krajina, tak trochu po ceste z Japonska do Kanady, alebo ak chcete severom z Ruska do Ameriky, je nám za chrbtom. Potom ozaj už len na sever. Aljaška je obrovská, nespútane božská. Zatiaľ čo Yankee turista spoznávaním devastuje 80 percent posledných nedotknutých miest na celej Zemi, Aljašku si ľudia despoticky chránia proti mega masívnemu turizmu. Aj tu však kotvy hrdzavejú. Naša nestihne. Stačí nám tu párkrát prenocovať.

Ďalší pustý prístav, na vode sa hojdajú rybárske člny. Zátoka Nuka na rovnomennom ostrove. Hlavný zdroj príjmu pre miestnych je nepochybne rybolov. Pláže sú posypané tmavými čiernymi kamienkami, voda je čistá ako krištál. Teplota vody sa kolíše niekde tesne nad nulou. Dáme si šokový kúpeľ, to je určite správny spôsob, ako začať nový deň objavovania ďalšieho studeného ostrova. Po aljašskom prírodnom wellnesse nám horúca čokoláda v provizórnej miestnej kaviarničke chutí neuveriteľne. Majiteľ pookrial pri medzinárodnej návšteve ako babka pri vnúčatách. Radí nám sústrediť sa na východnú časť ostrova s prevládajúcou faunou. Lokálnych dobrodruhov poslúchneme radi.

PRÁZDNE TICHU V MEDVEĎOM RLOHU A TRESKA

Na Aljašku sa chodí zažiť divočinu, ktorá nemá obdobu nikde na Zemi. Takto hrdo to hlása miestny Globetrotter. Súhlasíme. Ostrovčeky popretkávané fjordami si užívame. Litovec vie chytať aj veľké ryby. Večeriame pravú a sviežu aljašskú tresku. Pri prežúvaní myslím na to, čo je v konzervách s názvom Aljašská treska, ktoré vozili tuším ešte za totality na Slovensko. Rybár Litovec sa tiež čuduje. Máme „nebíčko v papuli“ a plánujeme ďalší deň na mori.

Zo skrinky s nálepkou švajčiarskej vlajky zmizli všetky lieky proti morskej chorobe. Číňanka sa pre-

„ Na Aljašku sa chodí zažiť divočinu, ktorá nemá obdobu nikde na Zemi. „

dávkovala a my, suchozemci, sme na suchu. Nikto z nás však nemal väčšie problémy. Ja som prežil len dva dni zvláštneho tlaku v hlave. Som príliš vzrušený tým, čo zažívam, nemám čas sústrediť sa naorské migrény. Chce to však tréning. Aljaška sa vie pekne odmeniť aj za rešpekt. Nedovolíme si odhodiť na zem ani drevenú triesku. Slovák, Litovec, Číňanka, Rumun, Holanďanka a Austráľčan pokračujú do Sewardu.

SEWARD SKAGWAY JUNEAU SITKA KETCHIKAN

Viac civilizácie. Už sme na hlavnej tepne, nespomaľujeme na tepe, nutné nákupy a už chceme vidieť aljašský ľadovec. Budeme si však ešte musieť počkať. Je to miesto pre odpočinok a unavené oči, netreba zabudnúť na silný UV faktor a hrubé sklá na oči. Slnko sa tam odráža z každého odlomeného kryštáliku na polozamrzutej hladine mora. Nájdem metropolitné Juneau, nasleduje nákup nového GPS. Prešustrujeme Juneau A Sitku, povinné mestá na Aljaške, vrátane Ketchikan. Už sme kompletní. Pred šokovým sústom pre naše oči na ľa-

„ Aljaška je perfektná aj pre cyklistov. „

dovci si dáme pár dní oddychu v Skagway. Westernové mesto na Klondiku sa nám páči. Toto je pravá Aljaška, tu sa do-lovali tony zlata. Niečo by sme našli aj dnes. Austráľčan na chvíľu zaváha a nakoniec do toho nejde. Ubytovanie je v pravých westernových domoch, uprednostňujeme všetko možné po dobrodružnom stanovaní na ostrovoch akoby na konci sveta. O luxuse sa nedá povedať ani slovo, no vý-nimnosť miesta nepoprieme. Na druhý deň chcem niečo vidieť, no medzinárodná posádka zaháji protestný oddych. Sa-dám na horský bicykel ako jediný. Ako cieľ volím niektorý z vrcholov nad Skagway. Vrcholovka ako na Tour de France. Napokon, potrebujem ponaťahovať kosti po monotónnej morskej kolíske. Uf...

NELEGÁLNY PRECHOD HRANÍC

Je to zaberák, ale chcem vidieť čo najviac. Zo Skagway ve-die málo ciest priamo do hôr. Zrejme tu ľudia veľa času na bi-cykloch netravia. Volím tú najpevnejšiu asfaltku, do lesa zí-dem hádam neskôr. Zrkadlovka vo vaku a krásny deň zaborený v pedáloch. Vystúpim pod horu Paddy Peak. Nie-koľko kilometrov do kopca, míňam miesto, kde je otvorená rampa, spotený pod aljašským slnkom si ju takmer nevším-nem. V hlave mi preblesne živý moment, ku ktorému sa vrá-tim neskôr. Šliapem pohodovo ďalej. Zjazd a ďalší zjazd. Al-jaška je perfektná aj pre cyklistov. Jazero Tutshi Lake mi dáva tyrkysovú. Žasnem nad nádherou a ľutujem ostatných, že to všetko zmeškali. Škodoradostne sa snažím zhotoviť fotky bez toho, aby som musel niečo neskôr robiť s farbami vo foto-šope.

Hoci som mal v sebe výdatné raňajky a proteínovú tyčinku, hlad ma prinútil vrátiť sa skôr. Zakázaný kúpeľ v Tutshi si za-slúžim. Vtedy ešte netuším, že sa teším zbytočne. Studenú sprchu totiž dostávam o hodinu na kanadsko-americkéj hra-nici. Blíži sa tortúra s americkou pohraničnou políciou... Pri zjazde do Skagway neverím vlastným očiam. Pneumatiky po-žičaného bicykla zapišia pred rampou a tabuľkou s názvom USA, hraničná kontrola!

TYPICKÉ
RYBÁRSKE
DOMČEKY PRI
ZÁTOKE NUKA

PRÍSTAV
V SEWARDE JE
VIAC
CIVILIZOVANÝ.
MIERIA SEM AJ
VÝLETNÉ LODE

ALJAŠSKÝ
ĽADOVEC

PRÍSTAV
V SITKE

PLÁŽ
NA ALJAŠKE

To sa mi snáď zdá! Rýchle si pretočím pásku v hlave, otvorená rampa ma dostala tak lacno! Bol som na výlete v Kanade a ani som o tom netušil. Hranice z USA sú totiž otvorené dokorán, bez kontroly. Na ceste späť vás však točivá zákruta nasmeruje rovno pred pasovú kontrolu. Dvestokilový černoč v uniforme zamáva. Nemám pas kamoško, vysvetľujem, no nenachádzam veľa pochopenia. Ako sa dostať zo situácie, do ktorej som sa nevedomky dostal? „Zavrite si tú sprostú rampu aj na druhej strane a poriadne si to označte,“ kričím zúfalo. Výmena stráži na hranici ma požehnala. Vyšportovaný beloch so sympatickým výzorom volá mobilom môjho kamaráta Holanďana.

„Doneste mu pas, nech nenocuje v policajnej cele!“

So smiechom ma prídu vyzdvihnúť aj s Rumunom. Športovec má tiež veselú náladu a púšťa ma „to the USA“. Bol som ilegálne v Kanade, čo by mohol byť veľký prúser. Našťastie, nebol.

KONEČNE ĽADOVEC AKO Z ROZPRÁVKY

Toto je zlatý klinec našej výpravy. Výlet do Aljašskej priepasti je balzam na dušu a zároveň poriadna záťaž na oči. S filtrom ako popolník na objektíve fotíme ostošeš. Potom sa už len posadiť na palubu, vyložiť nohy a srkať horúcu čokoládu. Striedame sa pri kormidle, rýchlosť pár uzlov za sekundu. Nevieme sa toho nabažiť. Vraciame sa zo základne tretí deň za sebou. Neuveriteľne hrobové ticho prelomí ľadovec veľkosti zjazdovky v Lomnickom sedle v Tatrách. Ďalší sa po 30-metrovom páde rozdrví na tvrdej hladine ako kocka cukru v káve. Na ľadovej kryhe sa opalujú tulene. Hravá kosatka tresne plutvou o hladinu. Ponad hlavu nam lietajú bohato operení vtáci. Zazrieme aj majestátneho orla. Fauna ako sa patrí. Sme v inej pasáži. Strávime tu večnosť... ■

